OSHQOZON SARATONI BILAN OG'RIGAN BEMORLARDA NUTRITIV YETISHMOVCHILIK VA SARKOPENIYANI BARTARAF ETISHGA QARATILGAN REABILITATSIYANING SAMARADORLIGI

Rizayev J.A., Asatulayev A.F.
Samarqand davlat tibbiyot universiteti, Samarqand, O'zbekiston

Dolzarbligi. Oshqozon saratoni tufayli xirurgik davolangan bemorlarda nutritiv yetishmovchilik va skelet mushaklari massasining kamayishi operatsiyadan keyingi tiklanish jarayonini qiyinlashtiradi. Oshqozon rezeksiyasi yoki gastrektomiyadan keyin oziq moddalarning o'zlashtirilishi buzilishi, ishtahaning pasayishi va jismoniy faollikning cheklanishi tana vaznining yo'qotilishiga olib keladi. Sarkopeniya rivojlanishi bemorlarning funksional mustaqilligini cheklaydi, davolashga chidamliligini pasaytiradi va reabilitatsiya muddatini uzaytiradi. Nutritiv qo'llab-quvvatlashni bemorning individual ehtiyojiga moslashtirish mazkur muammolarni bartaraf etishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Tadqiqot maqsadi. Oshqozon saratonidan keyingi davrda nutritiv qo'llab-quvvatlash hajmining tana vazni, skelet mushaklari massasi va sarkopeniya rivojlanishiga ta'sirini baholash.

Materiallar va usullar. Oshqozon saratoni tufayli xirurgik davolangan bemorlarda nutritiv qo'llab-quvvatlashning to'liq va to'liq bo'lmagan variantlari natijalari tahlil qilindi. To'liq nutritiv yordam olgan bemorlar soni 184 nafarni tashkil etdi. Bemorlarning nutritiv holati NRS-2002 shkalasi, tana vazni dinamikasi, qon zardobidagi albumin miqdori va kompyuter tomografiyasi asosida hisoblangan skelet mushaklari indeksi (SMI) yordamida baholandi. Operatsiyadan keyingi birinchi va uchinchi oylarda nutritiv ko'rsatkichlar o'rganildi.

Natijalar. To'liq nutritiv qo'llab-quvvatlash olgan bemorlarda uchinchi oyga kelib tana vaznining yo'qotilishi 4,1% ni, nutritiv yordam to'liq bo'lmagan bemorlarda 8,4% ni tashkil etdi. Tana vaznining 10,5% dan ortiq kamayishi birinchi guruhda 9,8%, ikkinchi guruhda 26,0% holatda aniqlandi.

Operatsiyadan keyingi birinchi oyda albumin miqdori to'liq nutritiv yordam olgan bemorlarda 38,4 g/l, taqqoslash guruhida 33,1 g/l ni tashkil etdi. Sarkopeniya chastotasi mos ravishda 26,1% va 53,3% bo'lib, to'liq nutritiv qo'llab-quvvatlash sharoitida qariyb 2 marta past ko'rsatkich qayd etildi.

Olingan natijalar nutritiv yordamni bemorning individual xavf darajasi va mushak massasi holatiga qarab tashkil etish operatsiyadan keyingi katabolik o'zgarishlarni cheklashga xizmat qilishini ko'rsatdi.

Xulosa. Oshqozon saratonidan keyingi reabilitatsiyada to'liq nutritiv qo'llab-quvvatlash tana vazni yo'qotilishini kamaytirish, albumin miqdorini saqlash va sarkopeniya rivojlanish xavfini pasaytirish bilan bog'liq. NRS-2002 va SMI ko'rsatkichlariga asoslangan individual nutritiv yondashuv kompleks reabilitatsiyaning muhim tarkibiy qismi hisoblanadi.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.